ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 197 (61-6)
СЕНТЯБРИИН 30
СУББОТО
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Ажалшадай гомодол, мэдүүлгэнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха

Советскэ гүрэн болбол Сталинска Конституцияар үгтэһэн эрхэнүүдые дүүрэнээр эдлэхэ бүхы арга хэмжэнуудые өөрынгөө гражданинуудта бодотоор хангана. Коммунистическэ парти ба советскэ гүрэн өөһэдынгөө гол шухала анхарал оролдолгые арадай аша туһын түлөө, ажалшадай зол жаргалай түлөө тэмсэлдэ зорюулна. Манай орон дотор хүнүүд хамагай үнэтэй капитал мүн, тиимэһээ хүнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха гэшэ советскэ обществын ажабайдалай хуули болонхой.

Ленин—Сталинай партяар хүмүүжүүлэгдэһэн советскэ хүн хадаа өөрынгөө практическа ажалай ямаршье асуудал шиидхэхэдээ, түбхын түрүүндэ гүрэнэйнгөө интересүүдые харадаг байна. Энэнэй нэгэн гэршэнь юуб гэбэл, партийна болон советскэ организацинуудта, газетэнүүдэй болон журналнуудай редакцинуудта үдэрһөө үдэртэ ажалшадһаа хэдэн арбан зуугаадаараа, мянгаадаараа бэшэгүүдэй орожо байдаг ябадал болоно. Ажалшад болбол өөһэдынгөө бэшэгүүд дотор ажахын органуудай болон советскэ аппарадай хүдэлмэридэхи али нэгэн дутуу дунданууды элирүүлдэг, ажахын болон культурна байгуулалтада шэнэ амжалта туйлалгада зорюулһан үнэтэ дурадхалнуудые оруулдаг байна. «Парти, большевигүүд, манай ороной бүхы үнэн сэхэ хүдэлмэришэн ба таряашан хүнүүд манай хүдэлмэриин дутагдалнуудые, манай байгуулалтын дутагдалнуудые элирүүлжэ байг, манай хүдэлмэридэ ба манай байгуулалтада тогтонги, намаг шэнги ужэнги байдалай үгы байлгахада манай хүдэлмэриин, манай бүхы байгуулалтын үдэрһөө үдэртэ һайжархын ба амжалтаһаа амжалта тээшэ дабшахын тулада манай дутагдалнуудые усадхаха аргануудые хараалжа байг лэ»,— гэжэ нүхэр Сталин уряална. (Зохёолнууд, том 11, нюур 30).

Ажалшадай бэшэгүүдһээ үндэһэлжэ, гүрэн түрын удхашанартай ехэ асуудалнуудай шиидхэгдэһэн ушарнууд советскэ гүрэнэй түүхэдэ олон. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүд ажалшадай бэшэгүүдэй ба сигналнуудай үндэһөөр хэдэн олон шухала асуудалнуудые шиидхэдэг, хүдэлмэридэхи дутуу дунданудаа усадхадаг байна. Тон олон жэшээнүүд сооһоо нэгэхэн жэшээ заая. Кабанскын аймагай худалдаа эмхидхэлэй зарим организацинуудта советскэ худалдаа наймаанай журамые бүдүүлигээр эбдэжэ байһан ябадал тэндэхи нэгэ ажалшадай бэшэгэй үндэһөөр элирүүлэгдэжэ усадхагдаһан байна.

Большевистскэ парти ба советскэ правительство болбол олониие голосто, ажалшадай бэшэгүүдтэ ба мэдүүлгэнүүдтэ, тэдээнэй дурадхалнуудта ба шүүмжэлэлдэ, тэдээнэй эрилтэнүүдтэ ба гомодолнуудта гүнзэгы анхаралтайгаар, хүндэлэлтэйгөөр хандахые сурталаар манай кадрнуудые хүмүүжүүлнэ.

Ажалшадай голосто, тэдээнэй бэшэгүүдтэ, мэдүүлгэнүүдтэ, гомодолнуудта анхаралгүйгөөр, шэнүүнээр, дээрэлхэгээр хандаха, шүүмжэлэл хабшаха ябадалнууд эрид шууд таһа сохигдожо байха зэргэтэй. Шүүмжэлэлые хабшагшад болбол албан хойрогууд, партиин ба арадай дайсад гээшэ.

Манай парти ба правительство болбол советскэ аппарадай ёһо заншалда огто таарахагүй тиимэ албан хойрог ябадалнуудтай хатуу шангаар тэмсэнэ, тиимэ ябуулгануудые халуун түмэрөөр шэрбажа һалгаана.

Гэбэшье, ажалшадай гомодол мэдүүлгэнүүдтэ анхаралгүйгөөр, албан хойрогоор хандаха ябадал эндэ тэндэ үшөөл үзэгдэһөөр. Жэшээлхэдэ, Хориин сомоной соведэй хүдэлмэрилэгшэд (түрүүлэгшэ нүхэр Боинова) ажалшадай гомодол мэдүүлгэнүүдтэ хэлэшэшэгүй хойрогоор хандана. Улан-Удэдэ ажаһуудаг Дубининых гэгшэдэй эсэгынгээ хаана ажаһууһаниие асууһан мэдүүлгые, мүн сэрэгэй албахаагша Рассадин гэгшын справка эриһэн мэдүүлгые харюугүйгөөр орхижорхиһон байха юм.

Үндэр наһатай хүгшэн М. Д. Филатова гэгшэ Хориин аймагай социальна тэдхэмжын таһагта (даагшань нүхэр Дымбрылов) хандажа, эсэгэнь фронтдо алуулһан, эхэнь нүгшэһэн, ашадань түрэһэнэй үнэмшэлгэ үгы гэһэн шалтагаар тэдхэмжэ үгэлгые зогсооһон тухай гомодол бариһан байгаа. Таһаг болбол хүгшэндэ туһалжа, түрэһэнэй үнэмшэлгэ Кабанскын аймагһаа асаруулхын орондо, үншэн үхибүүндэ үгтэхэ тэдхэмжые аяар хоёр жэл соо һаатуулһан байха юм.

Сэрэгэй албахаагша Унагаев гэгшэ 1949 оной октябрьда Бичурын аймсоведэй гүйсэдкомдо бэшэгээр хандажа, эхэ эсэгынгээ байдал тухай асууһан байха юм. Харюу абахагүйдөө мүн тэрэ оной декабрьда, 1950 оной мартда дахин дахин хандаһан байна. Аймсоведэй гүйсэдком хадаа тэдэ бэшэгүүдынь райвоенкомадта эльгээжэрхёод лэ һуудаг байгаа.

Ажалшадай гомодол мэдүүлгэнүүдые үни удаан дараха ябадал мүн лэ үзэгдэнэ. Жэшээнь, республикын финанснуудай Министерстводэ хүдөө ажахын налогой асуудалаар ороһон Пежемскиин (Ахын аймаг) мэдүүлгэ 73 хоног, Скосырскиин (Баргажан) —120 хоног, Ивановой (Кабанск) —92 хоног дарагдаһан байха юм.

Советскэ ёһо заншалда огто таарахагүй эдэ мэтын албан хойрог, һалан нобшо ябадалнууд эрид шууд таһа сохигдон усадхагдаха зэргэтэй. Ажалшадай бэшэгүүдые, мэдүүлгэнүүдые ба гомодолнуудые хаража үзэхэ талаар советскэ эмхи зургаан, организаци бүхэндэ ёһотой большевистскэ журам байгуулагдаха ёһотой.

Эмхи зургаанууд ба организацинуудай хоёрдохи шатын хүдэлмэрилэгшэд бэшэ, харин тэдээнэй хүтэлбэрилэгшэд өөһэдөө ажалшадай бэшэгүүдые хаража үзэхэ, ерэһэн ажалшадтай уулзажа хөөрэлдэжэ байха зэргэтэй. Ажалшадай гомодол мэдүүлгэнүүд тушаа абтаһан шиидхэбэринүүдые дүүргээгүй хүнүүд, мүн бэшэгүүдтэ ба тэдэнэй автор-нуудта албан хойрогоор\ хандагшад, һалан нобшо ябадал гаргагшад эрид хатуу харюусалгада хабаадуулагдаха ёһотой.

Нютагай Соведүүд болбол ажалшадай бэшэгүүдые хаража үзэлгэдэ депутадуудые ба советскэ эдэбхитэдые олоор хабаадуулха зэргэтэй.

Партийна, советскэ организацинууд манай кадрнуудые хүнүүдтэ, тэдэнэй хуби заяанда, тэдэнэй сигналнуудта, тэдэнэй шүүмжэлэл ба дурадхалнуудта большевистскээр хандаха сурталаар хүмүүжүүлхэ уялгатай. Энэ хадаа партийна, советскэ организацинуудай ба үргэн ниитэ ажалшадай хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлхэ, партийна ба гүрэнэй аппарадай хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха зэбсэгүүдэй нэгэниинь боложо үгэхэ байна.

Ажалшадай бэшэгүүдтэ халуун анхаралтайгаар хандаха гээшэ партийна, советскэ бүхы органуудай ба тэдэнэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй нангин уялга мүн.

Волга шадарай колхознигууд агууехэ барилгануудта эдэбхитэйгээр хабаадахань

ГОРЬКИЙ. (ТАСС). Куйбышевско ба Сталинградска гидроэлектростанцинуудые бариха тухай Советскэ Правительствын түүхэтэ тогтоолнуудые областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд халуугаар угтаа. Волга шадарые улам хүгжөөрүүлэн хүгжөөхын түлөө ехэ оролдолго гаргаһан нүхэр И. В. Сталинда колхознигууд үнэн зүрхэнһөө баяр хүргэнэ

Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо болоһон суглаан дээрэ колхознигууд үгэ хэлэхэдээ Волга дээрэхи агууехэ Сталинска барилгачуудта хабаадалсаха дуратай байһан тухайда мэдүүлбэд.

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

СССР-эй мяха ба һүнэй промышленностиин Министерствын совхозууд таряа тушааха түсэбөө, 1950 оной сентябриин 20-ной байдалаар, 112 процент дүүргэбэ гэжэ элидхэнэб.

Совхозууднай үрһэнүүдээр бүрин хангагдаа.

СССР-эй мяха ба һүнэй промышленностиин Министр И. КУЗЬМИНЫХ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Казахска ССР-эй Урда-Казахстанска областиин колхозууд ба совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Эдеэ хоолой гол культура — шэниисэ бэлэдхэхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдэв. Областиин колхозууд болон совхозууд 1951 оной тарилгада хэрэгтэй намарай ба хабарай культурануудай үрһэнүүдээр хангагдаа. Колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд хадаа хлопчатнигай һайн ургаса ургуулжа, хлопок-сырец хуряалга ба гүрэндэ тушаалгаяа болзорһоонь урид амжалтатайгаар ябуулна, намарай пар хахалалга үргэдхөө, тэрэшэлэн намарай культурануудай тарилга амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Колхознигууд, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд областиингоо колхозууд болон совхозуудай ниитын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын тула ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна.

Урда-Казахстанска областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлэй хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэри амжалтатайгаар түгэсхэлгэдэ, техническэ культурануудые, малажалай продуктнуудые ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбүүдээ болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Казахстанай КП(б)-гэй Урда-Казахстанска обкомой Секретарь М. ЕРЛИПЕСОВ.

Урда-Казахстанска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ С. ДАУЛЕНОВ.

Бэлэдхэлэй Министерствын Урда-Казахстанска областьдохи Түлөөлэгшэ Е. АЛТЫНБЕКОВ.

Урда-Казахстанска областиин хүдөө ажахын Управлениин Начальнигай Орлогшо И. ЗАЙЦЕВ.

Совхозуудай Чимкентскэ трестын Директор Р. ЧОКИН.

ОКТЯБРИИН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨН

☆

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой модельнэ цехын коллектив Октябриин урдахи мүрысөөндэ хабаадалсаад эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Коллективэй дунда нормоёо үлүүлэн дүүргэгшэд улам олошорно. Хүдэлмэришэн бүхэн ноябриин 7-ной һайндэрые ажалай ехэнүүд амжалтануудаар угтахые эрмэлзэн хүдэлмэрилнэ. Цехын түрүү стахановецуудай нэгэн модельщик В. К. Кудисов болоно. Тэрэ халаан бүхэнэйнгөө нормые 300 процент дүүргэнэ. Зураг дээрэ: нүхэр Кудисов «ФД» сериин хүсэтэ паровозой частиин модель бүтээгээд, хаража байна.

В. Муллерай фото.

☆ ☆

Консервэшэдэй уялганууд

Мяха-консервын комбинадай консервын заводойхид Агууехэ Октябриин урда тээхи мүрысөөндэ хабаадалсахадаа, консервэ үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые декабриин 1 болотор дүүргэхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбһөө гадуур 2 миллион банка консервэ үйлэдбэрилхэ уялга абаһан юм.

Мүнөө тэдэнэр абаһан уялгаяа пэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байна. 19 бригада хоорондоо мүрысэн хүдэлмэрилнэ.

Заводой партийна, комсомольско ба профсоюзна организацинууд мүрысөөе анхаралтайгаар хүтэлбэрилнэ. Энэнэйнь ашаар олон бригаданууд жэлэйнгээ даалгабаринуудые уридшалан дүүргээд, 1951 оной түсэбөөр хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй.

Нүхэд Дубаносова, Широкова, Бурдуковская ба бусадай хүтэлбэрилдэг бригаданууд халаан бүхэнэйнгөө нормонуудые ехээр үлүүлэн, мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Консервын заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд уралан нарижуулгын дурадхалнуудые олоор оруулна. Консервын цехын начальник нүхэр Трусов консервэ үйлэдбэрилгынгөө хэмжээе 10.000 банкаар дээшэлүүлээ.

Иигэжэ, тус заводой хүдэлмэришэд алдарта һайндэрые ажалай амжалтаар угтахын түлөө эрид шууд тэмсэжэ байна.

Г. Артемов.

НОВАТОРНУУДАЙ АЖАЛ

Улан-Удын шэгнүүр заһабарилгын заводой технорук Горбунов С. М., мастер Өрлов металлическа амһарта болон гэрэй бусад хэрэгсэлнүүдтэ никелировани хэхэ (никель гүйлгэхэ) тухай униинһөө хойшо оролдодог байгаа. Мүнөө тэдэнэр никелировани хэхэ шэнэ ванна зохёожо тодхоод, туршалга хэжэ, һайн үрэ харуулаа. Тиин, тус завод никелировани хэлгые шудалба.

Мүн энэ заводой слесарь нүхэр Столь гэгшэ модошо дархан Ицковичтой хамта гар хюрөөгэй орондо шэнэ янзын түхэреэн хюрөө столдо хоноон һуулгажа, тэрэнээ электрын хүсөөр хүдэлгэдэг болобо. Тэрэнь ажалай бүтээсые хэдэн дахин дээшэлүүлһэн, хүдэлмэриие хүнгэдхэһэн байна.

Н. Бадмацыренова.

Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска агууехэ түсэбэй шэнэ тодо хуудаһан

СССР-эй наукануудай Академиин биологическа наукануудай отделениин секретарь-академик А. И. Опаринтай хөөрэлдөөн

«Днепр мүрэн дээрэ Каховско гидроэлектростанци, Урда-Украинска канал, Хойто-Крымскэ канал бариха тухай ба Украинын урда зүгэй районуудай ба Крымэй хойто районуудай газарнуудые уһалха тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоол хадаа байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэб соо тодо һайхан хуудаһа нээбэ, манай арадай ажахые хүгжөөхэ шэнэ перспективэнүүдээр тэрэниие нэмээнэ. Украинын ба Крымэй гандуу районуудые уһалалгын түсэб хадаа Волга дээрэхи ба Аму-Дарья дээрэхи агууехэ барилганууд тухай энээнэй урид толилогдоһон шиидхэбэринүүдтэй хамтадаа, ороной үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүгжөөхэ, тэрэнэй угаа баян байгаалиин ресурснуудые бүхы талаарнь ба дүүрэнээр ашаглаха асари ехэ программа болоно. Сталинска агууехэ түсэбүүдые бэелүүлгэ хадаа коммунизм байгуулгын материальна база бии болгохо байна.

Ороной урда зүгтэ Аму-Дарьягай уһаниинь нуранги элһэнүүдэй олон зуун жэлэй нойрые һэргээжэ, Каспишадарай набтар газарай сэсэглэмэ хизаар болоходонь, Украина дээрэ хүдөө ажахын культурануудай үзэгдөөгүй ургаса үгэхын тула шииг нойто эрижэ байгаа 3 миллион гектар үлүүтэй үрэжэлтэ хүрьһэнүүд садатараа уһалагдаха байна.

Советскэ эрдэмтэдэй, илангаяа биологуудай, хүрьһэ-шэнжэлэгшэдэй, модо таригшадай, ботанигуудай, зоологуудай үмэнэ угаа ехэ далайсата зорилгонууд табигдаба. СССР-эй наукануудай Академиин биологическа наукануудай отделениин институдууд коммунизмын агууехэ барилганuудта туһалха ябадалые өөһэдынгөө ажалай шухала хубинь гэжэ тоолоно. Барилгын ба уһалалгын газарнуудта байгаалиин условинуудые комплексноор шэнжэлэлгэ хадаа шэнэ талмайнуудые хүдөө ажахыда ашаглаха, научна үндэһэ һууринудые байгуулха ёһотой. Хлопчатнигай ба шэниисын тарилгануудай эгээн ашагтай аргануудые бэдэрэн олохо, уһалалгын эдэ условинуудта таарамжатай сортнуудые тодорхойлхо, шэнэ бэлшээринүүдтэ хэрэгтэй ногоонуудые шэлэжэ олохо ябадалда эрдэмтэдэй хүсэлэлгэнүүд шэглүүлэгдэхэ болоно. Энэ хүдэлмэридэ бүхы оронойнмай эрдэмтэдэй творческо хани барисаае шэнэ шатада үргэхэ шухала байна. Эндэ теориин ба практикын нэгэдэлэй, социалистическэ үйлэдбэритэй наукын холбооной шиидхэхы үүргэнь дүүрэнээр харагдаха болоно.

Угаа ехэ амжалтануудые туйлаһан ба хүдөө ажахын культурануудай үндэр ургаса абадаг болоһон Украинын колхозуудай ба совхозуудай новаторнуудтай нарин нигта холбоо байгуулжа, советскэ эрдэмтэд Украинын полинуудай үргэн болохо, тэрэнэй газарай улам һайханаар сэсэглэхэ ябадал туйлаха байна.

Асари ехэ шэнэ каналнуудые зубшажа, модото полосанууд һуулгагдаха болоно. Полинуудые хамгаалха модо тариха талаар научна экспедицинүүд хамгаалалтын шэнэ мододые бии болгохо процесс түргэдхэхэ, Украинын урда зүгэй тала газарнуудта, Урда-Украинска каналай ба Хойто-Крымскэ каналай зонодо модо тарилгын, доодо Днепрын элһэнүүдые нигтаруулгын хүдэлмэри хүнгэдхэхэ байна. Ургамалнуудай уһанай режим шудалха талаар харюусалгатай үүргые физиологууд бэелүүлхэ юм, тэрэнь уһалалгада ошохо уһые зүбөөр ашаглаха тухай шухала асуудал шиидхэхэ ябадалда туһалха болоно.

Уһан шэнэ замууд ойрын үедэ манай ороной түхэл шарайе гоёохо юм. Халуун наранда хатажа гандаһан газар дээрэ ой модо ба садууд сэсэглэн һалбарха байна. Асари ехэ хубилалтануудые хэхэ шадабаритай социалистическэ байгуулалтын гайхамшагта аша үрэнь иимэ байна.

Арадай ажана тэниглэн байдалые дээшэлүүлхэ, тэрэнэй эрилтэнүүдые хангаха хэмжээ ябуулганuудта советскэ гүрэн мүнгэ зөөриие элбэгээр гаргашална. Ленин—Сталинай партиин, агууехэ Сталинаар хүтэлбэрилэгдэдэг советскэ правительствын шэнэдхэн хубилгагша ажал-ябуулгань Эхэ ороной, арадай ашаг туһада, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай агууехэ хэрэгтэ шэглүүлэгдэнхэй.

Империалистнууд болбол шэнэ дайн үүдхэхые эрмэлзэнэ, хилын саанахи научна ухаан бодолой туйлалтануулынь хүнүүдые хюдалгын зэбсэг бэлэдхэхын тула ашаглагдана. Советскэ арад өөрынгөө зохёон бүтээхэ ажалаар эб найрамдалай уласхоорондын лагериие бэхижүүлнэ, дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэхыень бүхы түрүү хүн түрэлтэниие уряална.

РСФСР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин Министрын орлогшо Г. М. Баклановтай хөөрэлдөөн

Барилгын материалнуудай предприятинуудай коллективүүд Волжско ба Днепропетровско гидроэлектростанцинуудай барилгада тодорхой туһаламжа үзүүлхэ хүсэлэнтэй байна. Чапаевска заводууд арадай барилганuудта зорюулан, хирпиисэнүүдые эльгээжэ эхилэнхэй. «Куйбышевгидростройдо» барилгын материалнуудые абаашаха зургаан баржанууд Татариһаа эльгээгдээ.

Волжско барилгада материалнуудые эльгээлгэ улам ехэ болохоор хараалагдана. Татарска АССР-эй, Куйбышевска, Ульяновска, Саратовска, Сталинградска, Астраханска областьнуудай предприятинууд нютагай барилгын материалнуудые бүтээлгэеэ эрид дээшэлүүлээ.

Поволжьеын районуудта силикатна хирпиисэ үйлэдбэрилэн гаргалга 1951—1953 онуудта хоёр дахин ехэдхэгдэхэ байна. 50 миллион хэһэг силикатна хирпиисэ үйлэдбэрилэн гаргаха завод энэ жэл Сталинградта ашаглалгада орохонь.

Поволжьедо ашаглагдадаг предприятиие улаан хирпиисэ үйлэдбэрилдэг болгон шэнэдхэхэ гэһэн шиидхэбэри абтаа. Гансахан Куйбышевска областьдохи хирпиисын заводуудай хүсэ шадалынь 1953 он болотор зургаа дахин, известково предприятинуудай хүсэ шадалынь хоёр хахад дахин ехэ болохо байна.

Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха агууехэ сталинска түсэбөөр зоригжон, барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд коммунизмын асари ехэ барилгануудай захилнуудые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ оролсоно.

(ТАСС).

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Шухала кампаниин хажуу тээ

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ түхээ ажахын артель ургаса хуряаха ба гүрэндэ таряа тушааха хүдэлмэриие тон хангалтагүйгөөр эмхидхэнэ. Энэнь юун дээрэһээ харагданаб гэхэдэ, тус колхоз таряа хуряалгаяа эхилһээр һара үлүүтэй болоһон аад, 762 гектар таряанайнгаа ҿбхэн 800 гектарые хуряаһан ба минл 370 гаран центнер таряа гүрэндэ тушааһан байна.

Колхозой правлени ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Д. Цыдыпов хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй энэ халуун үедэ ажал хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэхын оронда, архи дэрлээд лэ ябажа байдаг, хуряалга дээрэ хэдэн үдэр соо харагдадаггүй байха юм. Тиимэһээ колхознигуудай жааг заршам ехэ һула, ажал хэжэ шадаха хүнүүд аад лэ, хуряалгын хүдэлмэридэ хабаадуулагдадаггүй байна. Жэшээлхэдэ, колхозник Дарма Дабаев таряа хуряалгын үедэ ямаршье хүдэлмэри хэдэггүй, Галтай Сутай гэжэ хоёр нютагуудай хоорондо архи уугаад лэ ябажа байдаг. Мүн Д. Бадмацыренов гэгшэ ямаршье ажал хэжэ шадаха байһан мүртөө, гар үзүүрэй хүнгэн хүдэлмэри бэдэрээд лэ ябадаг аантай.

Энэ гүрэн түрын удхашанартай, ургаса хуряалгын ба гүрэндэ таряа тушаалгын кампаниин таһалдуулагдаха аюулда ороод байбашье колхозой партийна эхин организаци ба тэрэнэй секретарь нүхэр Д. Цыбенов ямаршье хэмжээ абангүй, шухала кампаниин хажуу тээ һууна. Тэрэ хадаа колхозой правлениин ба тэрэнэй түрүүлэгшын ажахын ажал-ябуулгые хинаха эрхээ бэелүүлнэгүй. Мүн колхозой үйлэдбэриин шухала һалбаринуудта коммунистнуудаа зүбөөр хубаариижа табяагүй ба тэдэнэй дунда ямаршье нитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулдаггүй байна. Тиимэһээ олохон коммунистнуудынь хэжэ байһан ажал дээрээ түрүү үүргэеэ үшөө һайнаар дүүргэнэгүй.

Колхознигуудай дунда ойлгуулжын хүдэлмэри ябуулагдадаггүй, социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдэдэггүй ба түрүүшүүлэй дүй дуршал дэлгэрүүлэгдэдэггүй байха юм. Гадна, хуряалга дээрэ ажаллажа байһан колхознигуудта газетэ ба журналнууд хүргэгдэнэгүй. Ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаһанууд» тон үсөөн гаргагдана.

Эдэ бүхы хүдэлмэриие толгойлжо, таряа хуряалга ба тушаалгын хүдэлмэриие амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадалые хангахын орондо партийна организациин секретарь нүхэр Д. Цыбенов архи уужархёод лэ ябажа байдаг болонхой.

Ушар иимэһээ аймсоведэй гүйсэдком ба ВКП(б)-гэй айком тус колхозой таряа хуряалга ба тушаалгын таһалдалые зайлуулха шухала хэмжээнүүдые абаха ёһэтэй гэжэ найдагдана.

Д. Будажапов.

Социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлнэ

Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд колхознигуудай дунда нитэ-политическэ хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулхаһаа гадна, колхозно үйлэдбэри дээрэ стахановска ажалай үлгэр жэшээ харуулна. Комсомольско организациин секретарь нүхэр Д. Нимаев, комсомолецууд Б. Норбоев, Д. Надмитова, Ч. Бадмаева, А. Степанова, Д. Аюшин, Б. Турлаков гэгшэд таряа хуряалга дээрэ агитационно-ойлгуулжын хүдэлмэри һайнаар ябуулха зуураа, ударнигаар нормые 150—200 процент дүүргэдэг юм.

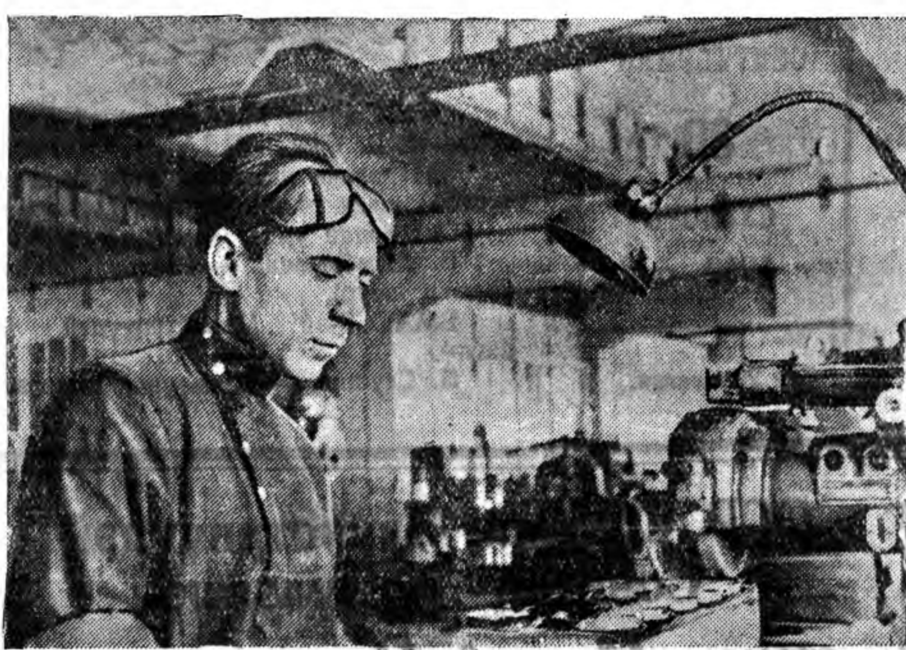
Малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг комсомолецууд мүн лэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилнэ. Комсомолец нүхэр Бадмацырен Аюшинай даажа байһан № 3 һүнэй товарна ферма колхоз соогоо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, колхозой правлениин ба партийна организациин дамжуулгын Улаан тугта хүртөө. Тус фермэ 1950 ондо гүрэндэ һү тушааха түсэбөө сүм дүүргөө. Мүн малайнгаа үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлэдхэбэ. Комсомолец-пастух Г. Очиров даажа абаһан 79 толгой малаа тобир таргалаар харууһална.

Д. Дондупов.

Студентнэрэй воскресник

Баяхан пединститудай физико-математическа факультедэй студентнэр (хамта 30 гаран хүн) Иволгын аймагай Гурульбын сельсоведэй «1-ое Мая» колхоздо ошожо хүдэлмэрилбэ. Тэдэнэр нэгэ үдэр хүдэлмэрилхэдөө тус тустаа 2—2 нормо дүүргэв. Хоёрдохи курсын студентнэр нүхэд С. Ангапов, И. Зарезанный, Д. Чимитдоржиев, Л. Зимнякова, О. Иванова, Э. Орлова, Королько, Кыштымова гэгшэд илангаяа һайнаар хүдэлмэрилжэ, колхозой правлениин зүгһөө баясхаланда хүртэһэн байна.

Л. Мункуев.

Улан-Үдын моторо-заһабарилгын заводто Октябриин урда тээхи мүрысөөн эршэмтэйгээр ябуулагдана. Слесарь Г. А. Сафонов халаан бүхэндэ нормоо 250 процент дүүргэнэ. Зураг дээрэ: нүхэр Сафонов ажаллажа байна.

Д. Суходольскиин фото.

ОЛОН ХҮҮГЭДТЭЙ ЭХЭНҮҮДЫЕ ШАГНАЛГА

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумой болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай ёһоор, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрэһээ Мухаршэбэрэй, Яруунын, Зэдын, Түнхэнэй, Курумканай, Тарбагатайн, Бичурын, Закаменай, Баргажанай аймагуудай ба Улан-Удэ городой олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденоор ба «Эхын медаль» гэжэ медаляар шагнаба.

«Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденоор 2 эхэ, «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденоор 12 эхэ, «Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи шатын медаляар 15 эхэ, «Эхын медаль» гэжэ 2-дохи шатын медаляар 20 эхэ шагнагдаа.

Тэдэнэй дунда юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Закаменай аймагай Санага тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Цырен Шагдуровна Бадмаева, мүн энэ аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница Доржиева Цырен, 8 хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница Прасковья Андреевна Варфоломеева, Мария Аверьяновна Кудрявцева, Яруунын аймагай Поперечензэ тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Анна Алексеевна Трубчининова, 7 хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Зэдын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой колхозница Анфиза Ивановна Бельская, Яруунын аймагай Шахта тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Дымбрыл Норбоевна Сультимова, Улан-Удэ городой Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр Антонина Евпатьевна Понарина, Баргажанай аймагай «Победа» колхозой колхозница Ефросинья Акимовна Реховская, 6 хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Баргажанай аймагай Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Агафья Петровна Башарова болон бусад бии.

Түрүү метод нэбтэрүүлэгдэнэ

Инженер Ковалевой түсэлые нэбтэрүүлгэ судно заһабарилгын заводто үргэнөөр ябуулагдажа байна. Эндэхи механическа, кузнечно цехүүдэй түрүүшүүлэй дүй дуршалые гүнзэгыгөөр шудалжа, тэрэниие бүгэдын шадабари болгохо тухай комисси һунгаба. Энэ комиссиин мүнөө технологическа карта зохёогоо, мүн үйлэдбэриин түрүү методые нэбтэрүүлхэ 10 үдэр бүхэнэй түсэб табяа. Комиссиин элирүүлһэнэй ёһоор, мүнөө дээрээ кузнец Баклушинай дүй дуршал завод соогоо эрхим гэжэ тоологдоод, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ эхилээ. Баклушинай метод дээр ажаллажа эхилһэн хүдэлмэришэд үйлэдбэриингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэдэг болобо. Энэ метод заводой бусад цехүүдтэ нэбтэрүүлэгдэжэ байна.

Л. Максимов.

Алтайнхидай жэшээгээр

Бичурын аймагай «Сталинский путь» колхозой свёкловодууд энэ жэл эрхим ургаса ургуулба. Гектар бүриин 100-һаа дээшэ центнер свёкло абтахаар хараалагдана.

Түрүү огородницууд нүхэд А. П. Перелыгина, А. Ткачева, У. Ткачева ба бусад алтайска свёкловодуудай бэшэһэн зүбшэн хэлсээд, тэдэнэй жэшээгээр свёкло сүглүүлалгые болзор соонь үнгэргэжэ, ноябриин 1 болотор свёкло тушааха түсэбөө дүүргэхэ гэжэ шиидэбэ.

Эдэнэрэй үрэ ехэтэ ажалай ашаар гүрэн болбол хэдэн зуун центнер сахар абаха, тиихэдэ колхоз 70 мянгаһаа дээшэ түхэриг олзо олохо байна.

А. Шулунов.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

„Росглавхлеб" трестын предприятинуудта хилээмэнэй шанар һайжаруулха тухай

Бурят-Монголой «Росглавхлеб» трест хадаа «Хилээмэнэй шанарые һайжаруулха тухай» РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1949 оной августын 12-ой тогтоолые хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна гэжэ БМАССР-эй хуралдаан найманай Министрств-ээр үнгэргэгдэһэн шалгалтаар элирүүлэгдэбэ.

Бурят-Монголой «Росглавхлеб» трестын эрхилэгшэ нүхэр Грушевский хилээмэнэй ба булочна зүйлнүүдэй шанарые дээшэлүүлхэ талаар зохихо хэмжээ абаагүй. Тиимэһээ үсэд болоогүй, галдуулахай халиһатай хилээмэн худалдаа найманда гаргагдаһан байна. Хилээмэнэй шанарые һайжаруулхаар БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй заабаринууд байһан дүүргэгдээгүй.

1950 оной түрүүшын хахад соо муу шанартай байһан дээрэһээ худалдааһан сетьһээ 1184 килограмм хилээмэн № 1 хлебозаводто, 168 килограмм булочна зүйл хлебокомбинадта бусаагдаа. Энэ үе соо «Росглавхлеб» трестын үйлэдбэри дээрэ хэдэн арбаад мянган килограмм хилээмэн голгодоһондо гараа. Тус трестын предприятинуудта ариг сэбэр хангалтагүйгөөр сахигдана.

Хилээмэнэй ба булочна зүйлнүүдэй ассортимент үргэдхэгдэнэгүй. Хилээмэнэй 20—25 ондоо зүйлнүүд баригдаха аад, минл 8—10 зүйлнүүд баригдана. Хэрэглэгшэд худалдагдадаг булочна зүйлнүүдэй шэгнүүрые багадхаһан ушар гараа. Энэ хадаа худалдан абагшадые мэхэлхэ ябадалда хүргэһэн байна.

«Росглавхлеб» трестын предприятинууд мүнөө болотор элжэлдээр гүйсэд хангалтагүй. Трестын хүтэлбэрилэгшэд байһан дутагдалнуудаа [...] хэжэ түлөө [...] үүсхэл оролдолго гаргагүй.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет хадаа дурсагдагша дутагдалнуудые усадхахын зорилгоор хихо тогтоол гаргаа. «Хилээмэнэй шанарые һайжаруулха тухай» РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые дүүргэхэгүй байһан түлөө, продукциин шанарые муу байһанай түлөө, Бурят-Монголой «Росглавхлеб» трестын хилээмэн нэхэр Грушевская [...] хүрэн сонсхоогдоо. Тус трестын предприятинуудта баригдаһан хилээмэнэй шанарые һайжаруулха түлөө Госконднтерска [...] инспектор нүхэр Васильевай [...] саашадаа оролдолго гүй һааһь, хүдэлмэриһөөнь гарха гэжэ уридшалан дурдаһан даа.

Хилээмэнэй ба булочна зүйлнүүдэй шанарые һайжаруулха, хилээмэн соо элдэб зүйлнүүдые орохуйень болюулха ёһотой тарна услови байгуулха, гаргалаг хүнүүдые [...] гада хабаадуулха, продукциин [...] мүнимальна ассортимент тые 15 зүйл хүрэтэр үргэдхэхэ, бусад шухала хэмжээнүүдые хоногой болзор соо абаха «Росглавхлеб» трестын хүтэлбэрилэгшэдые БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет үүргэлээ.

Харюусалгаяа мартаһан хүтэлбэрилэгшэд

Ургаса хуряалгые түргэдхэжэ, таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзороһоо урид тооцоохо ябадал эмхидхэхэ гэжэ МТС-үүдэй, колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй нангин уялга мүн. Гэхэтэй хамта, энэ уялгаяа дүүргэхын хойноһоо анхаралаа багаар хандуулдаг хүтэлбэрилэгшэд Сүүлгын МТС-тэ (Мухаршэбэр), тэрэнэй харьяата колхозуудта бии. Имагтал иимэ олон назагай хүтэлбэриин эсэстэ Сүүлгын МТС таряа хуряалгынгаа түсэбые минл 67,6 процент дүүргэһэн ба харьяата колхозуудынь мүн лэ ехэ гээгдэлтэй байна.

МТС-эй 30 комбайнуудай олонхинь өөдтэй юумэ хээгүй байха юм. Подлопатинска сельсоведэй «Авангард» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг 3 комбайнууд сентябриин 10-һаа 15 хүрэтэр нэгэшье гектар хуряагаагүй. Мүн «Шэнэ байдал» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэеэ ерэһэн комбайнер В. Цыбеновэй комбайн һараһаа һүүлэй минл тооной хэбтэнэ. Тус комбайн ерэһээ 25 гектар таряа хуряагаад, тэнгэриин үдэр бүри эбдэржэл хэбтэбэ. Тэрэшэлэн тус МТС-эй 6 комбайнууд хуряалгын эхилһэн сарһаа хойшо Зандинай сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ минл 363 гектар хуряаһан байха юм.

Эдэ бүхы обор хүдэлмэринүүд хадаа гүрэндэ таряа тушааха ябадалда ехэхэн һаад туйбэг ушаруулна. МТС-эй харьяата колхозууд сентябриин 15 хүрэтэр таряа тушаалгынгаа жэлэй түсэбэй 35 процент дүүргэхэ графигтай һаа, нэгэнниншье дүүргэгүй. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, МТС-эй ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд таряа тушаалгын тон ехэ политическэ удхашанарые мүнөө хүрэтэр гоодуй байна гэшэ.

Зандинай сомоной Кировэй, Калининай, Суулгын сомоной Сталинай, Ленинэй, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд тогууд дүнгээр олон зуугаад центнер сохигдаатай байбашье, өөдтэй таряа тушаагаагүй.

Гадна, эндэхи колхозуудта хуряалгын шанар муугаар сахигдана. Октябриин сомоной «Шэнэ байдал», Зандинай сомоной Калининай нэрэмжэтэ, «Авангард» колхозууд таряагаа ехээр гээжэ орууллна. Тиихэдэ МТС-эй ахалагша агроном нүхэр Владимиров хуряалгын шанарые сахидаг, таряа гээлтэдэ орууллһан колхознигуудые элирүүлдэггүй байһаа гадна, хуряагдаагүй гэһэн акт бэшэжэ ябадаг байшоо. Жэшээлхэдэ, Кировэй нэрэмжэтэ колхозой 13 гектар таряае «хуряахаар бэлэн бэшэ, муу» гэһэн акт бэшэһэн байна.

Мүн агроном Владимиров хадаа участкова 4 агрономуудаа зүбөөр хубаарилан табидаггүй, тэдэнэртэ ямаршье эрилтэ хэдэггүй, өөрөө бүтэхэрүүнь орхихогүй байха юм. Тус МТС-тэ харьяата 9 колхозуудай полинууд дээрэ олос түүхэ, хуряагдаһан таряа тармаха мэтын хүдэлмэринүүд...

Суулгын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд МТС ба колхозууд хоорондын договорой дүүргэлтые сахидаггүй, тэрэниие бэелүүлхэ түлөө хүсэд оролдодоггүй байна.

Б. Тугнуйский.

Түрүү тракторна бригада

Бичурын аймагай Окино-Ключевской МТС-эй механизаторнуудай социалистическэ мүрысөөндэ Молотовой нэрэмжэтэ тоомодхогдоһон колхозой юли дээрэ хүдэлмэрилдэг Григорий Коробенковэй тракторна бригада түрүү һуури эзэлээ. Тус бригада сезонно түсэбөө болзороһоонь урид 105 процент дүүргэһэн ба уловно трактор бүхэнөөр 387 гектар зөөлэн хахалалга хэһэн байна.

Эрэхэ жэлдэ тарянай баян ургасын найдамтай һуури байгуулхын зорилгоор бригадынхид намарай пар галые эршэмтэйгээр ябуулна. Мүнөө 300 гектар намарай хахалагдаад, 217 гектар пар хологдоод байна.

Нүхэр Коробенковэй тракторна бригада МТС-эй директорой ба партийна организациин дамжуулгын Улаан Туг барюулагдаа.

Ажалта үдэртэ овощ хубаахаеб

Харамодоной сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхоз (Курумкан) 20 гектар хартаабха, 5 гектар капуста ба овощной бусад культуранууды тариһан байгаа. Тиин, огородно бригадынхид (бригадирнь нүхэр Лю-До-Фун) гектар бүридэ 90 центнер хартаабха ба мүн капустын һайн ургаса ургуулһан байна.

Мүнөө тус бригадынхид ургасаа хуряажа эхилбэ. Бригадынхид Дыжидма Турлакова, Ираида Иванова, Буда Хурьганов болон бусад ургасаа гээлтэгүйгөөр болзортонь хуряажа абахын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

Байгша ондо энэ колхоз колхознигуудай ажалта үдэртэ родно культуранууды ехээр баахань.

КУЛЬТУРНО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ЭМХИ ЗУРГААНУУДЫЕ ҮБЭЛДЭ ЭРХИМЭЭР БЭЛЭДХЭХЭ

Ажалшан олоной дунда нитэ-политическэ хүдэлмэриие амжалтатайгаар ябуулгын нэгэн удха ла услови хадаа культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые үбэлдэ эрхимээр бэлэдхэлгэ болоно. Хаана һайн бэлэдхэлтэйгээр үбэлые угтанаб, тэндэ ябуулагдаһан бүхы ажалай шанар һайн байдаг гэжэ дүй дуршал харуулна.

Манай республикын аймагуудай түрүү клубууд, уншалгын байшангууд, культурын байшангууд, библиотекэнүүд, музейнүүд ба культурно-гэгээрэлэй бусад эмхи зургаанууд үбэлдэ бэлэдхэхэ талаар нилээд һайн дүнгүүдые туйлажа байна. Жэшээлхэдэ, Хойто-Байкалай аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд (таһагые даагша нүхэр И. Волегжанин) бултадаа үбэлэй үедэ хүдэлмэрилхөөр бэлэн болонхой. Клубуудта, уншалгын байшангуудта ба бусадта хэрэгтэй заһабарилганууд хэгдэһэн, бүхэли сезон соо хүрэхэ түлеэ түлшэ сүм бэлэдхэгдэжэ, ойһоо асаргадаһан байна.

Гадна тус аймагай бүхы клубуудые радиофикацилха хүдэлмэри дүүргэгдөө. Культурын байшангуудта ба клубуудта зунай үедэ ажаллаагүй байһан уран һайханай самодеятельностиин кружогууд, мүн хүдөөгэй лекторинууд хүдэлмэрилжэ эхилээ.

Баунтын, Закаменай аймагуудта (культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай таһагуудые даагшад Д. Молоков, Д. Цыбиков) үбэлдэ бэлэдхэл хангалтатайгаар ябуулагдажа байна. Тус аймагуудта бэлэдхэлээнь хүдэлмэри дүүргэжэ дүтэлөө. Олонхи клубууд болон библиотекэнүүд заһабарилагданхай, түлеэ түлшөөр хангагдаа. Тэндэхи кружогууд, лекториинууд ажаллажа эхилээ. Ураниһайханай самодеятельностиин түрүү коллективүүд намарые, үбэлэй сезоной репертуарые бэлэдхэжэ байна.

Культурно-гэгээрэлэй хүдөөгэй хүдэлмэрилэгшэд үбэлдэ бэлэдхэхэ талаар үлгэр жэшээ Ойморска хүдөөгэй клубые даагша нүхэр Казаковаһаа (Байкало-Кударэ), Посольскын клубые даагша нүхэр Вороновһоо (Кабанск) абаха ёһотой. Тэдэнэр өөһэдынгөө даажа байһан участогуудаа үни хада үбэлдэ сүм бэлэдхэһэн байха юм. Мүнөө тэдэнэр намарай модо таригые үнгэргэжэ, мүн клубайнгаа ориэн тойроние болбосон культурна болгожо байна. Тиин, тус клубууд культурна хэрэгсэлнүүдые олоор нэмэһэн, библиотекэнүүдтэ шэнэ номуудые, нэмэлтэ газетэ, журналнуудые захиһан ба харуулан ойлгуулха агитациин элдэб хэрэгсэлнүүдые хэһэн байна.

Эдэ мэтын хэдэ хэдэн һайн баримтануудай байбашье, республикын культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд үбэлдэ бэлэдхэл юрэнхы дээрээ хангалтагүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Байгша сентябриин 15-най байдалаар культурно-гэгээрэлэй гурбанэй эмхи зургаануудай ороодоо 48 процентнь үбэлдөө ажаллахаар бэлэн болоһон тоотой байна. Тиихэдэ колхозуудай болон МТС-үүдэй клубууд бүри муу бэлэдхэлтэй. Республика соогы оройдоо 50-аад тиимэ клубууд үбэлдэ бэлэн болоһон байха юм.

Сэлэнгын, Зэдын, Заиграйн ба Торинн аймагуудай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд энэ хэрэгые илангаяа муугаар ябуулна. Нэрлэгдэгшэ аймагуудта колхозой клубууд оройдоо заһабарилагдаагүй гэхэдэ болохо. Бусад эмхи зургаанууд заһабарилагдаагүй, түлеэ түлишэ бэлэдхэлгэ баһал һулаар ябуулагдана, эдэ бүгэдэ дэ хэрэгтэй мүнгэн зөөри үгтэнэгүй.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгые эрхилхэ Управлени үбэлдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ биратай юумэ хээгүй гэжэ сэхэ мэдэхэ шухала. Энээн тиимэһээ, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет үнэ асуудалые хараха үзөөд, зохихо тоб шолол хэһэн байна. Үбэлдэ бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэриие октябриин 20 хүрэтэр заатагүй дүүргэхэ ёһотойбди. Республикын хүдөө ажахын Министерство болон тэрэнэй органууд колхозуудай, МТС-үүдэй клубуудые мүн лэ октябриин 20 болотор үбэлдэ дүүргэхээр бэлэдхэхэ гэжэ уялгалагдаа.

Культурно-гэгээрэлэй органуудай, колхозуудые, партийна ба комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилэгшэдэй урда клубууд, уншалгын байшангууд ба бусадые али бүхы талаарнь үбэлдэ бэлэдхэхэ зорилго табигданхай. Хэрэгтэй заһабари, түлеэ бэлэдхэлгэ, бусад хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдые олошоруулга—эдэ бүгэдэ нилээд ехэхэн хүдэлмэри гэшэ. Тиимэшье һааһь, хурдан түргэн темпээр ажалаад байбал, амжалта түйлахамнай лабтай.

Клубууд, уншалгын байшангуудые хашаалха, газагуурхиинь болбосон түхэлтэй болгохо, гоёолгын модо тариха талаар мүн лэ нилээд ехэ ажал хэхэ ёһотойбди. Хэдэн олон клубуудай ба культурна бусад эмхи зургаануудай газаахаань харахада юрын гэр нүүдэнэ тэдэниие илгаруулхаар бэшэ байдаг. Культурно-гэгээрэлэй бүхы органуудые культурын ёһотой гуламта болгохо шухала. Клубуудай байрануудай һайнаар дулаалагдаад, зохид гоёор түхеэрэгдөөд, ном болон газетээр элбэгжэжэ байбалнь тэдэнэй ажал амжалтатайгаар ябуулагдаха байна.

Октябриин 1-дэ ба 7-до бүхы аймагуудта комсомолецууд-залуушуулай воскресникүүд үнгэргэгдэхэнь. Эдэ ударнигүүдтэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд үбэлдэ бэлэдхэлэйнгээ хүдэлмэриие түгэсхэхын түлөө оролдохо ёһотой. Энээнэй түлөө воскресникгтэ ерэгшэдэй хүсые зүбөөр хэрэглэхэ ба хүдөөгэй эдэбхитэдые олоор хабаадуулха шухала. Кинофикациин хүдэлмэрилэгшэд, илангаяа тэдэнэй транспорт ехэхэн түһа хүргэхэ зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, кинофикациин таһагууд культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудтай дүтэ түрэлынь гэшэ.

Үбэлэй үедэ эрхимээр хүдэлмэрилхэ условиие культурно-гэгээрэлэй бүхы эмхи зургаанудта бии болгохо гэһэн зорилгоо эршэмтэйгээр дүүргэхын түлөө тэмсэе. Манай оролдолгоһоо ажалшадай дунда ябуулагдаха нитэ-политическэ хүдэлмэриин дүн дулдыдаха байна.

П. Стужин, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгые эрхилхэ Управлениин начальнигай орлогшо.

НҮХЭД МАЛШАД! ҮБЭЛ ОЙРОТОЖО БАЙНА. МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭДХЭЛЫЕ ТҮРГЭНӨӨР ДҮҮРГЭГТЫ!

★

Манай колхоз малай үбэлжэлгэдэ бэлэн

Малажал хүгжөөхэ түсэбөө үрэхэ, малай үбэлжэлгые эр- бэлэдхэлтэйгээр угтаха тухай малнуудые манай колхоз үр- хуряалга ба гүрэндэ таряа алгатай хамта ябуулһан бай- Тиин, манай колхоз малайн- үбэлжэлгэдэ түгэс бэлэн бо- ой. Мүнөө жэлдэ малай хэ- олон типовой байранууд шэ- баригдажа дүүргэгдэһэн на. Тэрэшэлэн, хуушан һараб- сарайнууд ба хашаанууд һэль- заһабарилагдаһан, дезинфек- гдэһэн ба сагаадагдаһан бай-

Гадна, үбһэнэй валова суглуул- түсэб 100 процент дүүргэгдээ. түсэбөө гадуур 50 гектар сабша- тай талмай хоёрдохёо саб- гдаха юм. Мүн ойн соорхой- удай, харгы ба жалгануудай дархи газарнуудые сабшажа, центнер үбһэ нэмэжэ бэлэдхэ- гэһэн зорилгонууд бэелүүлэгдэ- байна. Тэрэшэлэн, һолоомо, ми- мэтын тэжээлнүүд поли- һаа суглуулагдажа, һуридэг- нэ.

Малай үбэлжэлгые эрхим бэ- тэйгээр угтахаһаа гадна нуудаа намарай һэрюундэ зү- балшэжэ, таргалуулха гэ- зорилго колхозой малшадай табигданхай. Мүнөө, малайн- намарай адуулгые зүбөөр эм- хэрэгтэ бүхы анхаралаа дуулнабди. Адуулганиие зү- эмхидхэһэнһээ малай ашаг үгэлгэ нилээд дулдыдадаг нэ.

Гадна, манай колхоз малажа- продуктнуудые гүрэндэ ту- хаха түсэбөө болзорһоонь урид ктябрь соо бүримүһэн дүүргэхэ

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй социалистическэ мүрысөө- һайнаар эмхидхэгдэһэнэй манай колхоз энэ жэлэй арын турша соо адуу мал үс- рилхэ гүрэнэй түсэбые адуу өөр—104 процент, эбэртэ бодо аар —101,2 ба хони ямаа- ар —104,4, гахайгаар —114, буугаар — 120 процент дүүр- шадаһан байна.

Иигэжэ, манай колхоз парти ба правительствын табиһан зорилго- нуудые амжалтатайгаар дүүргэжэ йна.

А. Овчинников,
Мухаршэбэрэй аймагай Зандинай сомоной Калининай нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ.

★ ★

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ

Ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбөөр табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлэн, Мухаршэбэрэй түрүү колхозууд энэ жэлдэ ниитынгээ адуу малай тоо толгойе нилээд олошоруулаа. Малажал хүгжөөхэ жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн колхозууд ба фермэнүүд би.

Гэхэтэй хамта, бүхы аймаг дотор малажал хүгжөөхэ түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна. Аймагай олохон колхозууд адуу малаа гарзада оруулдаг байхаһаа гадна, «доторой хэрэглэлдэ» гэһэн шалтагаанаар олон малнуудаа гаргашална. Жэшээнь, Никольско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 400 толгой жэжэ ба томо малнууд үнгэрэгшэ 8 һара соо үхэһэн байха юм. Теэд, тэрээнһээ гадна, тус колхоз аяар 175 толгой малнуудаа «доторой хэрэглэлдэ» гаргашалжархиһан байна. Мүн Ново-Заганска сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 104 толгой үхэр, Хонхолойн сельсоведэй «Искра» колхоздо 127 толгой үхэр гарзалһан байгаа.

Малажал хүгжөөхэ түсэб Мухаршэбэртэ яахадаа иимэ хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэб гэхэдэ, аймагай зоотехническэ болон ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, колхозуудай правлениин түрүүлэгшэнэрэй зүгһөө малажалай асуудалнуудта анхарал хүсэд хандуулдаггүй, түсэбэй дүүргэлтэдэ шанга хиналта табидаггүй, малаа бүрин бүтэн байлгахын түлөө тэмсэдэггүй дээрэһээ болоно.

Гадна, ниитын ашаг шэмэтэ малажалые саашадань амжалтатайгаар хүгжөөхын ба малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхын тула малнуудаа үбһэ тэжээлээр ба дулаан байрануудаар хангаха гэшэ мүн лэ шухала зорилго болоно.

Тиимэһээ, Мухаршэбэрэй колхозууд ургаса хуряалга ба гүрэндэ таряа тушаалга ябуулхатаяа хамта, үбһэ сабшалгын, тэжээл силосовалгын темпые һуладхангүй, түсэбүүдээ гүйсэд дүүргэхын түлөө тэмсэхэ ёһотой байгаа. Гэбэшье, Октябриин, Суулгын сомонуудай ба Подлопатинска сельсоведэй 12 колхозууд тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэреэ огто болюулжархиһан байха юм. Жэшээдхэдэ, Суулгын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө ойролдоо 30,5 проц. дүүргээд, зогсоожорхёо.

Аймагай тон үсөөхэн колхозууд малай байрануудые дулаалха, сагаадаха, дезинфекцилхэ хүдэлмэри хэжэ байна. Энээниие аймагай олон колхозууд үшөө эхилээдүй. Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малай байранууд үбдэгтэ, хүрэмэ наг шэбхэһээ сэбэрлэгдээгүй, мүн эндэхи хашаа хоройнууд бултандаа шахуу эбдэрхэй зандаа. Энэ колхозой зарим малнуудынь хамуу үбшөөр хоёрдохи жэлээ үбдэжэ байна. Теэд, аймагай ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдшье, колхозой правлени ба тэрэнэй түрүүлэгшэ Д. Цыдыпов зохихо хэмжээ абанагүй.

Тэрэшэлэн Хара-Шэбэрэй сельсоведэй «Победа» колхозой правлениин түрүүлэгшэ Медведев малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри эмхидхээгүй, «хорой соохи шабар шабхын сэбдэгтэжэ хүрхэдэнь хохир һолоомо дэбдихэбди» гэжэ һэнгэргүй мэдүүлдэг байна.

Дээрэ дурсагдаһан бүхы баримтанууд хадаа малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй асуудалые Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй мартаһыень гэршэлнэ. Саашадаа энэ хэрэгтэ эрид хубилалта хэхэ хэрэгтэй

Б. Дымбрылов.

★

Харюусалгагүйгөөр хандана

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (Хэжэнгэ) энэ жэлдэ үбһэ тэжээлэй валова суглуулгын түсэбые ойролдоо 42,4 процент, силос даралгын түсэбые 52 процент дүүргэбэ. Колхозно ниитынгээ адуу малда бүдүүн ба шэмэтэ тэжээл бэлэдхэлгые таһалдуулбашье, силос дарахын түлөө 2 гектар дээрэ таригдаһан наран сэсэг хуряажа абангүй, хюрууда хүлдэхөөжэ хосорообо. Тэрэшэлэн, энэ колхоз 430 гектарайнгаа таряа хуряаһан болобошье, нэгэшье бухал һолоомо суглуулаагүй, тэрэнь поли дээрээ үжэжэ хэбтэнэ. Гадна, Залаатын Ара гэжэ нютагта таригдаһан 50 гектар зелёнко малда эдюулжэ ба гэшхүүлжэ байна.

Тиихэдэ энэ колхоз малай байрануудые заһабарилха ба шэнээр бариха хүдэлмэринүүдые таһалдуулха туйлдань хүргөө. Барилгын бригада үни хада тараагдажа, дархашуул үбһэ сомолго мэтын хүдэлмэринүүдые дүүргэдэг болошонхой. Тэрэшэлэн, малай байрануудай баригдаха точконуудта нэгэньшье гонзогор модон асарагдаагүй байха юм. Нилээд олон байрануудые шэнээр бариха ба заһабарилха түсэбтэй байбашье, тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд Мункин, Ринчинимаев гэгшэд тэрэниие эрхэбшэ дүүргэхын түлөө оролдоногүй. Тэрээнһээ байгагай үнгэрэгшэ зундаа шабараар баригдаһан, шубуунай байрын корпусые һүүдэрлэһэн адуу мал унагаажархиһан ба мүнөө тэрэнь бороодо урдашаһан байха юм.

Малайнгаа үбэлжэлгэдэ тус колхозой иимэ харюусалгагүйгөөр хандажа байһыень һайн мэдэбэшье, аймагай хүдөө ажахын таһаг ямаршье хэмжээ абадаггүй.

Ц. Хэжэнгын.

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой гахайн фермын эрхим гахайшан нүхэр Ф. К. Федотова гахайн тоо толгойе олошоруулха түсэбөө дүүргэбэ. Нүхэр Федотова гахайнуудаа һайнаар харууһалдаг байна. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гахайшан Федотова болбол «Машка» гэжэ эрхим гахайнгаа дэргэдэ байна.
Д. Носовой фото.

Тахяашан Дандаровагай гэмээр

Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ инкубаторна станциһаа 300 тахяагай дальбараа худалдажа абаһан байгаа. Теэд, харууһанай муугаар табигдаһан дээрэһээ мүнөө 200 дальбараань үхэжэ хосорһон ба заримыень тахяашан Дандаровагай нохойнь барижа эдиһэн байха юм. Тахяашан Дандарова болбол дальбарааннуудые удаан саг соо уһалангүй ангаажа ба харанхы байрада хаажа, үдэрэй хэдэн арбаадаар үхүүлдэг байгаа.

Теэд, иимэ харюусалгагүй байдалда эсэс табихын түлөө колхозой правлениин ямаршье хэмжээ абаагүйнь гайхалтай.

Б. Шагдаров.

„Б.-М. Үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„Дэмжэгдэмээр үүсхэл ба дэмы һуудаг хүтэлбэрилэгшэ"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын августын 19-нэй номерто толилогдоо һэн. Мухаршэбэрэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд эдэбхитэй түрүү колхознигуудай үүсхэлые дэмжэнэгүй, үбһэ тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриие ехээр унжагайруулна гэжэ тэрэ статья соо хэлэгдэһэн юм.

Мухаршэбэрэй аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Якунинай мэдээсэһэнэй ёһоор, үбһэ тэжээл бэлэдхэлэй муугаар ябажа байһан тухай асуудал аймсоведэй гүйсэдкомдо хэлсэгдэжэ, дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүд абтаа. Мүнөө үедэ дурсагдаһан колхоздо малай үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ сар үргэлжын бригада хүдэлмэрилнэ. Тэрэ бригадада 12 хүн ажаллана.

Таряа тушаалгын график дүүргэдэг болобо

Кабанскын аймагай «Красный партизан», «Победа», «Красноармеец», Калининай, Чапаевай, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалга ехэ муугаар ябуулагдажа, таряа тушаалгын график таһалдуулагдажа байһан тухай манай газетын сентябриин 1-нэй номерто бэшэгдэһэн байгаа.

—Статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд тон зүб байжа, Кабанскын аймсоведэй гүйсэдком дурсагдаһан колхозуудай таряа тушаалгаяа түргэнөөр дүүргэхынь тула хэмжээнүүдые абаа. Тиин, Калининай нэрэмжэтэ колхоз таряа тушаалгаар август һарын графигые 200 процент ба «Красный партизан», «Красноармеец» колхозууд августын графигые үлүүлэн дүүргээ,—гэжэ Кабанскын аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Соболев манай редакцида мэдээсэбэ.

Хэмжээ абтаба

«Ажалаа орхёод, аймцентрээр тэнэнэ» гэһэн гаршагтай статья манай газетын августын 23-най номерто толилогдоһон юм. Тус статья соо Кударын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ хуряалга дээрэ колхознигуудай ажалай эмхидхэл ба жаяг заршам һайжаруулха, үбһэ хуряалгада бүхы хүсэеэ элсүүлхэ тушаа ямаршье хэмжээ абтанагүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

—Статья соо дурсагдаһан баримтанууд зүб байба. Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай асуудалые Кударын аймсоведэй гүйсэдком зүбшэн хэлсээ. Тиин үбһэ хуряалга дээрэ колхознигуудай ажалай эмхидхэл ба жаяг заршамые һайжаруулан үбһэ хуряалгын түсэбые ойрын сагта дүүргүүлхыень колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Цыбиковые уялгалһан байха юм.

Таряа зөөхэ машина үгтэбэ

Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» колхоздо таряа хуряалга ба тушаалгые унжагайрүүлжэ байһан тухай статья манай газетын сентябриин 3-най номерто толилогдоһон байгаа.

— Шалгажа үзэхэдэ, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд бүрин тодорбо. Тус статья колхозой правлениин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, дутуунуудые усадхаха хэмжээнүүд абтаа. Гүрэндэ тушаагдаха таряа зөөхөөр түсхай автомашина энэ колхоздо гаргагдаба. Һүүлэй мэдээгээр тус артель таряа хуряалга ба гүрэндэ тушааха талаар гээгдэлээ усадхаба, — гэжэ Мухаршэбэрэй аймсоведэй гүйсэдком редакцида мэдээсэбэ.

„Хэлэһэн үгэдөө хүрэнэгүй"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын августын 23-най номерто толилогдоһон юм. Тэрээн соо Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой адуу малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэриие обор нобшоор үнгэргэжэ байһан тухай хэлэгдэһэн байна.

— Статья соо дурсагдаһан баримтанууд тодоржо, тус колхоздо үбһэ хуряалгын хүдэлмэриие эрид һайжаруулха тухай асуудал ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, зохихо хэмжээнүүд абтаа, — гэжэ аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр Якунин манай редакцида мэдээсээ.

МЕХАНИЗАТОРСКА КАДРНУУД ОЛОШОРНО

Ой модоной үйлэдбэридэ жэлһээ жэлдэ нэбтэрүүлэгдэжэ байгаа шэнэ шэнэ техникые шудалжа, дүүрэн хүсөөрнь хэрэглэхэ механизаторска кадрнууд манай республика дотор улам олошорно.

«Бурмонголлес» трестын системээр энэ жэл 1419 хүн юрэнхы мэргэжэлнүүдтэ һуража байна. Эдэнэрэй 64 процентнь һуралсалаа һаяхан дүүргэбэ. Тэрэшэлэн техникумүүдтэ, курсануудта, стахановска һургуулинуудта олон хүдэлмэришэд һурана. Түсэбэй ёһоор энэ жэл 35 инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд институдуудта һуража, квалификацияа дээшэлүүлхэ байгаа. Энэ түсэб үлүүлэгдэжэ, 65 хүн эльгээгдээ һэн. Мүнөө тэдэнэй 25-ниинь һуралсалаа дүүргэжэ, шадабаритай кадрнууд болоо.

Д. Очиржапов.

КИНО

Зоригтойшуул тухай фильм

Манай республикын ажалшадта «Зоригтой хүнүүд» гэжэ шэнэ, һонирхолтой һайханай үнгэтэ фильм угаа амжалтатайгаар харуулагдажа байна.

Тус фильм хадаа советскэ хүнүүдэй жаргалта ажабайдалай түлөө тэмсэхэдээ ами наһаяа хайрлангүй, айхаяа мэдэдэггүй зоригтой ба зоригто хүнүүд тухай кинноповесть мүн. Эхэ оронойнгоо хүлбэришэгүйгөөр дуралалтын, советскэ патриотизмын үзэлөөр манай ургажа ябаа үетэниие болон бүхы советскэ хүнүүдые хүмүүжүүлгэдэ энэ фильм ехэхэн туһа хүргэхэ байна.

Энэ фильмын олохон эпизодууд приключенческэ удхатай байбашье, тэндэ харуулагдаһан хүн зонэй бодото ажабайдалай үнэн шэнжые хазагайруулнагүй. Һонирхолтой ба зугаатай сюжедынь бодото материал дээрэ зохёогдоһон байна.

Хойто Кавказай хада уулатай газарта байгаа мори үсхэбэрилдэг заводой ажана амгалан байдалые харуулалгаар фильм эхилнэ. Һайн үүлтэрэй моридуудые олоор үсхэбэрилхын түлөө заводой коллектив эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллана. Гэбэшье, простой хүнүүдэй бүриин ажал аюулта ушаргуудаар ба героическа хэрэгүүдээр дүүрэн. Надя Воронова Вася Говорухин хоёрой зүгһөө эхэгүй болоһон үншэн унагые энхэрэн хайрлажа, гуринха шононуудаар хүреэлэгдэһэн адуун һүрэгүүдээ аюулһаа яажа абархыень бидэ экран дээрэ харанабди. Энэ хадаа кино харагшадай һанаае зобоожо, сэдьхэлыень хүдэлгэнэ. Хэдэн мянгаад адуу моридой абаргдаһандань кино харагшад баярлана.

Вася Надя хоёрой харууһалжа ехэ болгоһон Буян гэжэ залуу морин тушаа болоһон арсалдаан илангаяа һонирхолтой. Заводой ахалагша тренер Константин Сергеевич Вороновой орондо Белецкий гэгшын ороһонһоо хойшо энэ арсалдаан эхилнэ.

Белецкий — мэхэтэй, бэеэ далдалһан дайсан. Тэрэ хадаа һайн үүлтэрэй, хурдан Буяниие намнан, һүрэгтэнь табиха гэжэ захирна. Тиихэ зуураа, тренер Белецкий Буяниие урилдаанай хурдан морин болохогүй гэжэ шал худалаар хэлэн, заводой директорые этигүүлнэ. Зүгөөр, гансахан лэ Вася Говорухин энээниинь буруушаана. Һаналайнгаа үнэн зүбыень харуулха хүсэлтэйгөөр тэрэ өөрыгөө ба Буяниие спортивна мүрысөөндэ бэлэдхэнэ. Мүрысөөнэй үедэ хэнһээшье һурангүйгөөр Вася Буянаараа урилдаанай харгы дээрэ гараад, түрүү һүуриин түлөө хүшэр хүндөөр тэмсэжэ, Белецкиие илана.

Иигэжэ түрүүшын амжалта туйлаһан Буян завод соогоо бүгэдэндэ мэдээжэ болоно. Нэгэ жэл болоод байхада Буянда «үүлтэрэй чемпион» гэһэн бэшэгтэй попона үгтэнэ, тиихэдэ Вася Говорухин оронойнгоо эрхим жокейнүүдэй нэгэниинь болоно.

Экран дээрэ немецкэ самолёдууд ба танкнууд харагдаба. Баярлажа һууһан хүнүүдэй шэг шарайнуудань гансата хубилшана. Дайн... 1941 он. Фашистска бузар нохосууд мориной заводые бомбодоно. Моридой байдаг конюшни дүрэнэ. Заводой хүдэлмэришэд ами бэеэ хайралангүйгөөр гүрэнэй үнэтэ зөөри болохо үүлтэртэ моридуудаа абарна. Өөрынгөө «нүхэр» Буяниие Вася түймэрэй дүлэн сооһоо гаргана. Белецкий хорото сэдьхэлээр Буяниие хашаа соонь зорюута суургалжархиһан байгаа.

Заводоо эвакуировалха гэһэн захиралта директорынь абана. Бултадаа шэнэ газарта ошохоёо мордоноод, тиихэдэнь хоёрхон хүн —хуушанай тренер Воронов үбгэн аша басаган Надятаяа подпольно хүдэлмэри хэхын тулада дайсанай тылдэ үлэнэ.

Адуун һүрэгөө туужа ошоошод замдаа сэрэгшэд болоно. Тэдэнэр бүри бүрн һэргэлэн, хёрхо боложо, дайсантай ямаршье минутада тэмсэхээр бэеэ зэһэнэд. Замдаа үндэр хадануудые дабалгын үедэ Белецкиин бодото нюурынь элиржэ, хэн байһаниинь бүгэдэндэ мэдэгдэнэ. Немецкэ самолёдуудта парашютна десант буулгаха газарын заажа үгэхэ хүсэлэнтэйгөөр Белецкий һүни хоножо байһан газарайнгаа хажууда түүдэг носоохые һэдэнэ. Һэргэлэн ябадаг Вася Говорухин хорото дайсанай бузар хэрэгээ бэелүүлхэеэ байтарнь, тэрэниие барина.

Ямар зорилгоор түүдэг носооохо һэдэлгэтэй байһан тухайдаа заводой директорэй урда Белецкий мэдэрнэ. Дайсанай һэдэлгые мэдэжэ абаад, советскэ хүнүүд ёһотойл баатаршалга гаргана. Тэдэнэр дайсанай самолёдуудта худал тэмдэг үгэжэ, нууга хээд, парашютистнуудыень нуур соо буулгажа, бүгэдыень үгы хэнэ. Харин энэ үедэ Белецкий үгы болошоно. Вася тэрэниие намнажа ябатараа, тэрээндэ буудуулан шархатажа, дайсанай эзэлһэн газарта үлэшэнэ.

Саашадаа фильмын кадрнууд түргэ түргөөр һэлгэжэ, Вася Говорухинай, Воронов үбгэнэй ба Надя басаганай шэн зоригто ябуулганууд харагдана. Немецкэ булимтарагшадтай тэмсэхэ үедэнь тэдэндэ тохёолдоһон хүшэр хүндэ ушарнууд, элдэб арга оложо, дайсаниие тэдэнэй мэхэлһэниинь эли тодоор харуулагдана.

Немецүүдэй тылдэ хүдэлмэрилжэ байһан Надя командованиингаа даалгабариие амжалтатайгаар дүүргэнэ. Зүгөөр, тиигэжэ ябатараа гэнтэ Белецкитэй ушаржа, арестовалагдана. Белецкий хадаа Отто Генрих Фукс гэжэ нэрэ обогтой фашистска тагнуулай офицер байшоо.

Дайшалхы ябуулгануудай үедэ эрид хубилалта боложо, Советскэ Арми хадаа дайсанаа бута сохин өөһэдынгөө газарые сүлөөлжэ эхилнэ. Гитлеровскэ бандидууд үймэлдэн, байралһан тосхонһоо тон яаралтайгаар тэрьелнэд. Фашистска командованида түсхай поезд бэлэдхэгдэнэ. Энэ поездыень партизануудай хүмэрюулжэрхихэгүйн тулада советскэ басагадуудые һуулгаһан вагонуудые составайнгаа хойно шагтагалха гэжэ дайсад шиидэнэ.

Константин Сергеевич Воронов дайсанай энэ муухай һэдэлгые дуулажархиһоор, ямаршье аюулһаа айнгүйгөөр, партизануудта мэдүүлхэеэ ой руу моринойнгоо бүхы шадалаар гүйлгэжэ ябашана. Тэрэнэй партизануудта хүрэжэ ерэбэшье, басагадуудые абархань бэрхэтэй болоно.

Энэ бэрхэшээлые дабаха арга Вася Говорухин олоно. Поездые партизануудай тэһэлхэеэ байһан газарта поездын ерэхэһээ урид Буянаараа гүйлгэжэ ошохо гэһэн табилга тэрэ абана. Поездые амадан Вася өөрынгөө хурдан морёор һалхин шэнгеэр гүйлгэнэ. Тиихэ үедэнь зал соо шиидшье гэхэ абяан дуулданагүй. «Үрдихэ гү, али үгы гү?» гэһэн бодол бүгэдын һанаае эзэлнэ. Минута бүхэн тоотой. Моринойнгоо гүйдэл дунда часовойеынь буудажа унагаагаад, вагоной подножка дээрэ Васиин һүрэжэ, һүүлээрнь вагонуудай армаг дээгүүр гүйн, вагонуудай хоорондуур ороод, басагадай һуужа ябаһан вагонуудые составһаа таһалхадань, зал соо һуугшад баярлаһандаа нэрьемэ шангаар альгаташанад. Энэ эпизод хадаа зоригто хүнүүдэй, нэн түрүүндэ Вася Говорухинай, толотомо баатаршалгые үшөө дахин батална.

Абарагдаһан басагад нюдэнэйнгөө нёлбоһо аршан, Васида баясхалан хүргэнэ. Тэрэ хадаа өөрынгөө даалгабариие дүүргэһэндээ, мүн инаг басаган Надитаяа эндэ уулзаһандаа хэлэшэгүй ехээр баярлана. Тиигэншьегүй яахаб, советскэ хүнэй шэнжэ шарайн иимэл байдаг.

...Советскэ арад зондо амгалан тайбан байдал бусаба. Дайн дүүрээ. Адуу мори үсхэгшэд өөһэдынгөө дуралдаг ажалда дахинаа орожо, эрхим һайн моридые Эхэ орондоо бүри олоор үгэхын түлөө зоригтойгоор хүдэлмэрилнэд. Илалтын Үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулан тус завод дээрэ мориной-спортивна һайндэр болоно.

Дайнай хойто тээ богонихон болзор соо шэнэ амжалтануудые туйлажа шадаһан простой, даруу занта хүнүүдэй—фильмын геройнуудай согтой хүхюун нюурнуудые кино харагшад баясан шэртэнэ. Энэ һайндэртэ Бүхэсоюзна рекорд туйлаһан Вася Говорухин Илалтын приз абана. Воронов үбгэн, Надя, заводой директор ба бусадай тэрэниие тойрон амаршалхадань, зал соо һуугшад үшөө дахин альгаа ташалдан баясанад.

«Зоригтой хүнүүд» гэжэ фильм советскэ кинематографиин шэнэ толотомо амжалта мүн. Карлово Варта (Чехословаки) болоһон уласхоорондын кинофестиваль дээрэ тус фильм түсхай шагналда хүртөө юм.

Элитэ артистнууд Грибов (Воронов), Мордвинов (Кожин), тэрэшэлэн залуушуул С. Гурзо (Вася), Т. Чернова (Надя), О. Солюс (Белецкий) гэгшэд илангаяа һайнаар наадаа. Сценариин авторнууд, постановщик-режиссер, оператор ба ролиие гүйсэдхэгшэд хадаа удха түгэс, уранһайхан приключенческэ фильм байгуулаа. Амгалан тайбан ажал дээрэ ба манай агуу Эхэ ороной бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэй байхын түлөө тэмсэлдээ түйлаһан советскэ хүнүүдэй илалтые энэ фильм эли тодоор бодото зүбөөр харуулна.

П. Кричанов.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй Мэрилендскэ комитедэй хандалгада ООН-дэхи СССР-эй түлөөлэгшын харюу

НЬЮ-ЙОРК, сентябрийн 26. (ТАСС). Эб найрамдал хангаха тэмэшэ американска арадай үргэн олонийтын эрмэлзэлгые харуулан, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй Мэрилендэ штадтахи комитет хадаа штадай хүн зоной нэрэһээ ООН-эй Аюулгүйн Соведтэхи СССР-эй Саг үргэлжын түлөөлэгшэ Я. А. Малигта иимэ бэшэгтэйгээр хандаба:

«Хүндэтэ посол Малик!

Нэгэдэмэл Нацануудай Организацийн Генеральна Ассамблейн энэ сесси болбол Кореядэ боложо байгаа дайнай ябуулгануудые ба Холбоото Штадуудай болон Советскэ Союзай хоорондохи гол зүрилдөөнүүдые эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ тухай асуудалые хаража үзэхэ байха гэжэ найдаад, Балтиморын хүн зон американска ба советскэ правительствонуудта ООН-дэхи тэдэнэй делегацинуудаар дамжуулан нээмэл бэшэгтэйгээр хандаба. 1950 оной сентябрийн 19-дэ энэ бэшэг барюулха багахан делегацие хүлеэн абахыетнай гуйнабди.

Хоёр правительствонуудай эли ба ниитэдэ тунхаглагдаха харюунуудынь эбэй хэлсээнүүдые хэхэ үндэһэ һуури байгуулха бээз гэжэ найдаад, эли бэшэг эльгээнэбди. Энэ дайн хадаа зайлашагүй бэшэ юм, атомна дайнай богоһодо асарһан зүрилдөөнүүдые эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ зам олдожо болохо юм гэжэ этигэн найданабди».

Балтимора городой хүн зоной бодото ниюрые түлөөлһэн түс городой мянга гаран хүнэй, тэрэ тоодо 95 священнигүүдэй ба олониитын ажал-ябуулагшадай гар табяатай энэ бэшэг иимэ дүрбэн асуудал табина гэбэл:

«1. Атомна бомбо түрүүлэн хэрэглэхэгүй гэһэн уялгые танай правительство үгэхэ гү?

2. Нэгэдэмэл Нацануудай Организацийн ябуулжа байгаа шалгалтын нарин хатуу системые сахижа, бүхы оронуудта атомна зэбсэг хорихо ба бүү зэбсэг бүгэдэниитээр хороохо тухай дурадхалые дэмжэнэ гү?

3. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал туйлаха ябадалда түһалхын тула, США-гэй ба Советскэ Союзай хоорондохи зүрилдөөнүүдые зүбшэн хэлсэхэ зорилгоор Холбоото Штадуудай ба Советскэ Союзай дээдэ хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөө зарлаха тухай дурадхалые дэмжэнэ гү (гү, али зүбшөөнэ гүт)?

4. Удаан сагай эб найрамдалда шухала хэрэгтэй харилсан ойлголсолго туйлаха зорилгоор эдэ хоёр оронуудай арадуудай хоорондо идеянүүд ба информаци сүлөөтэйгөөр абалсаха ябадалые дэмжэнэ гүт?

Зүбшөөһэн харюунууд хадаа дэлхэйн гурбадахи дайнине болохо эбэй хэлсээнүүдтэ зам нээхэ байһандань бата̄р этигэн, эдэ асуудалнуудые табибабди. Манай хэһэн шэнги иимэ һэдэлгэнүүдһээ бүхы дэлхэйн олон миллӣон хүнүүдэй ами наһан дулдыдаха байна.

Таанар болбол мүнөө үедэ болоҗо байгаа хэлсээнүүдэй хүбизаяае тодорхойлхо ябадалда арадуудай шадаалһаа үргэнөөр хабаадаха шухала байһанине хараадаа абаха ба эб найрамдалай тухай энэ посланиие танай делегацин тэдэнэй гэшүүдэй нэгэндэ 1950 оной сентябрийн 19-дэ барюулха үгэһэ арга боломжо манда олгохо бэзэт гэжэ бидэнэр найданабди.

Эб найрамдал хамгаалха хэрэгтэ таанартай хамтарнаб — Рут Блейер, түрүүлэгшэ».

Холбоото Штадуудай делегацида иимэ бэшэг тэрэшэлэн эльгээгдэбэ.

Сентябрийн 25-да Я. А. Малик энэ комитедэй делегацие Гантер Вертхейнер, священник Леви Миллер, госпожанар Мэри Кливленд ба Филис Шугер гэгшэдэй составтайгаар хүлеэн абаһан байна. Малик болбол эб найрамдалай түлөө Мэрилендскэ комитедэй табиһан тэдэ асуудалнуудта һайшааһан харюунуудые энэ делегацида үгөө.

Делегацитай хөөрэлдэхэ үедөө, Я. А. Малик хадаа ООН-дохи советскэ делегадай үмэнэ гэжэ Малигай үмэнэ энэ комитедэй табиһан 4 асуудалнуудта һайшааһан харюунуудые үгэнэб гэжэ мэдүүлбэ.

Делегацийн гэшүүд Малигай тэдэндэ үгэһэн харюуе ехэ хамжаатайгаар хүлеэн абаһан ба ООН-дэхи США-гэй делегацида эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй Мэрилендскэ комитедэй эльгээһэн тиимэ 4 асуудалнуудта США-гэй правительствын харюу абахын тула мүнөөдэртөө США-гэй делегацитай уулзаха һанаатай байнабди гэжэ мэдээсэһэн байна.

Делегацитай Я. А. Малигай хөөрэлдөөн хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө. Эб найрамдалые бэхижүүлхэ ба хамгаалха, атомна зэбсэг хэрэглэлгые хорихо ба США-гэй болон СССР-эй хоорондохи шиидхэгдэгүй бүхы асуудалнуудые эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ, тэрэшэлэн американска ба советскэ арадуудай хоорондохи хани барисаае бэхижүүлхэ гэһэн эрмэлзэлгэ хадаа Балтимора городой ба Мэриленд Штадай бүхы хүн зоной, мүн Американ Холбоото Штадуудай бүхы арадай хүсэлэн дура хүсэлэн мүн гэжэ делегацийн толгойлогшо Вертхейнер Малигта мэдүүлбэ.

Делегаци хадаа Балтимора городой 1150 гражданинуудай гар табяатай хандалгые — СССР-эй ба США-гэй правительствонуудта эльгээхэ хандалгые —Малигта барюулба.

Трюгве Лидэ Чжоу Энь-лай телеграмма эльгээбэ

ПЕКИН, сентябрийн 28. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, үсэглэлдэр Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лай болбол Генеральна Ассамблейн 5-дахи сессиин түрүүлэгшэ Энтезамда ба Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэ Джебб гэгшэдтэ дамжуулан үгэхын тула ООН-эй генеральна секретарь Трюгве Лидэ телеграмма эльгээбэ. Шара далайда «С Аньхай № 21» гэжэ хитадай судные ямар оршон байдалда американска эсминецын буудаһан тухай телеграмма соонь хэлэгдэнэ. Саашаа иигэжэ хэлэгдэнэ:

Энэ болбол Кореядэхи американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй самолёдуудай түһаламжаар США-гэй правительствын зүгһөө Хитадай агаарай хилэнүүдые эбдэхэ, Хитадай граждани̇нуудые зэрлиг муухайгаар бомбодохо ба буудаха, алаха ба шархатуулха, Хитадай эд зөөрине гэмтээхэ зэргээр хэһэн нэгэтэ бэшэ гэмтэ хэрэгүүдэй һүүлээр. Хитадай арадай республика түшаа США-гэй правительствын хэһэн тиимэ нэгэн провокационно акт гээшэ. Дайнай түймэр һүжэрээхые эрмэлзэн, Кореядэ зэргүү агрессивна дай ябуулха зуура, США-гэй правительство далайда ябаһан Хитадай арадай республикын худалдаа наймаанай суднонуудые шалгажа харахын тула Кореядэхи американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй кораблинуудые гаргажа, Хитадай арадай республикын далайн навигацийн эрхэнүүдые эбдэжэ шал тэнэг аашанууды гаргана.

Кореядэ байгаа американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй кораблинн зүгһөө Хитадай арадай республикын худалдаа наймаанай судные буудаһан ба хүүли бусаар шалгаһ хараһан тухай асуудалые, мүн Хитадай агаарай хилэнүүдые Кореядэхи американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгэй самолёдуудай эбдэһэн ба Хитадай гражданинуудые зэрлиг муухайгаар буудаһан ба бомбодоһон, алаһан ба шархатуулһан, Хитадай эд зөөрине гэмтээһэн тушаа Хитадай арадай республикын гомдолгонуудые хамтадхан хэлсэхэ зүйлдөө ООН-эй Генеральна Ассамблейн дары оруулхые эринэб. Ушар байдалые зүбжэхэ үгэхын ба зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадахын тула, Хитадай арадай республикын түлөөлэгшэдые сессидэ ООН-эй Генеральна Ассамблейн дары оруулхыень би тэрэшэлэн эринэб. ООН-эй Генеральна Ассамблей хадаа Дальна Востогто ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай дахин һэргээн тогтоогдохо зорилгоор. США-гэй гэмтэ актнуудые шүүмжэлхын ба Кореядэхи американска агрессивнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдые, тэрэ тоодо агаарай ба далайн хүсэнүүдыень түргөөр гаргаха ябадал хангахын тула эрид хэмжээнүүдые абаха гэжэ ООН-эй Аюулгүйн Соведтэ дары һайшаан дурадхаха ёһотой.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, сентябрийн 28. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Сентябрийн 27-до Сеулай райондо ябуулганууды хэжэ байгаа Арадай армиин частьнууд американска сэрэгүүдтэй хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө.

Американска сэрэгүүд Сеулда шэнэ үсэд доботолго хэбэ. Хатуу шанга байлдаануудаар Арадай армиин частьнууд дайсанай доботлые зогсоогоо.

Хэдэн үдэр болоһон байлдаануудта эрид сохилтонуудые хэжэ, Арадай армиин частьнууд Сеулые ээлхэ гэжэ оролдоһон американска сэрэгүүдэй амиды хүсэндэ ба техникэдэ ехэ гэээлтэ хоролтонуудые ушаруулба.

Арадай армиин зенитнэ артиллери ба хуурай газарай сэрэгүүд американска авиацида ехэ гээлтэ хоролтонуудые үдэр бүри ушаруулна. Сентябрийн 23-һаа 27 хүрэтэр Имзинган (Ринсинко) мүрэнэй, Нампхо (Тиннампо) ба Саривонь (Сярин) городуудай районуудта дайсанай 9 самолёт буудаган унагаагдаба.

ПХЕНЬЯН, сентябрийн 28. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөө үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсантай хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлһөөр.

Сеулые хамгаалжа байгаа Арадай армиин частьнууд городой обороноһо хошууран ороһон американска сэрэгүүдэй зарим групп пануудта эсэргүү хэдэн хатуу шанга контратакануудые сентябрийн 27-до хэбэ. Арадай армиин частьнууд гар туладаанууды хэнэ. Улицануудта болоһон байлдаанууд соо дайсанай амилы хүсэн ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонууд ушаруулагдана.

Зүүн эрье дээрэ ба Нактонган (Ракуто-ко) мүрэнэй районда Арадай армиин командовани стратегическэ бодолоор Арадай армиин частьнуудые шэнэ рубежүүдтэ эмхитэйгээр сухарюулба.

Кореядэхи американска агрессие зогсоохо

ПХЕНЬЯН, сентябрийн 28. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Урда Корейн национальна суглаанай 50 гэшүүд Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэдэ ба ООН-эй генеральна секретарьта хандалга эльгээбэ, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Манай эхэ орондо американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хорото муухайгаар доботлоһон дээрэһээ манай газар шуһаар будагдажа байна. Тиимэһээ бидэнэр —1950 оной майн 30-да Урда Кореядо болоһон һунгалтануудай үедэ һунгагдаһан национальна суглаанай гэшүүд ООН-эй Генеральна Ассамблейн сессидэ иимэ мэдүүлгэ хандалгатайгаар хандаха өөһэдынгөө үүргэ гэжэ тоолонобди гэбэл:

Корейн бээ даанхай байдалые дахин тогтоохо хэрэгтэ США һайн һанаагаар түһаламжа үзүүлхэ юм гэжэ бидэнэрэй олонхин удаан саг соо этигэжэ ябаһан байгаа. США болбол Корея тушаа империалистическэ ямаршье зорилгонуудые табягүй гэжэ бидэнэр тоолодог ба тиимэһээ бидэнэн тэрээнтэй хани харилсаатай байдаг һэмди. Американецуудай политикада дурагүй хүнүүд манай дунда бии байһан юм. Гэбэшье, тэдэнэр хэһээлтэ мүрдэлгэһөө айжа, өөһэдынгөө үзэл бодолые элээр хэлэдэггүй байгаа.

Манай ороной бээ даанхай байдал, эб найрамдал болон нэгэдэлые туйлаха ябадалда Кореядэхи ООН-эй комисси түһалха юм гэжэ бидэнэр бата̄р найдадаг байгаабди, гэбэшье, хойшонхи событинууд бидэнэрэй нюдые нээжэ үгөө.

США болбол Корейн бээ даанхай байдал тухай бодоогүй, харин тэрэнние Японии ба Тайвань шэнгеэр, өөрынгөө сэрэгэй база болгохын тулада байха шадалаараа оролдоһон байна. Энэнь мүнөө бүгэдэндэ эли тодоор харагдана.

Американска империалистнуудай ба Ли Сын Манай урбагша бүлэгэй гэмтэ заговор бэелүүлхэ бузар зэбсэгынь болоһоно бидэнэр мэдэрнэбди. Энэ заговор бэелүүлхэ ябадалдань тэдэнэртэ түһаламжа үзүүлхэ, алдуу хэһээ мэдэрнэбди. Энэ политика хадаа манай эхэ ороной хосоролой политика байгаа.

Американска империалистнууд ба тэдэнэй түһамаршад, Ли Сын Ман гэгшын урбагша бүлэг хадаа манай эхэ оронине американска монополистическэ капиталай богоолшолхо түсэб үни түрүүндэ нарилаар зохёоһон байна. Энэ зорилгоор тэдэнэр гражданска дай бэлэдхээ.

Урда Корейн хүули гаргаха орган байһан — национальна суглаан хадаа арадай интересүүдые хамгаалха орган бэшэ, харин антикоммунистическэ пропагандын зэбсэгынь байһан болоно. Лисынмановецуудай урбагша бүлэг тэдэнэй үзэлые дагаагүй хүнүүдые США-гэй түлөөлэгшэдэй зааварияар мүрдэдэг байгаа. Энэ бүлэг хадаа Хойто Кореядэ доботлохо ябадалда үсэд шангаар бэлдэһэн юм. Тиимэ политикын национальна суглаанай гэшүүдэй дунда эбүүрхэл үүсхэһэн байна. Тиимэһээ Урда Кореядэ политическэ аюулда оршон байдал бии болгогдоһон юм. Энэ политикын уршагта дунгүүднь мүнөө тодорхой харагдана.

США-гэй түлөөлэгшэд ба Ли Сын Манай урбагша бүлэг манай оронине эб найрамдалай ёһоор нэгэдүүлхэ тухай Корейскэ арадай-демократическа республикын арадай Верховно суглаанай ба эсэгэ ороной демократическа нэгэдэмэл фронтын дурадхалые зүбшэн хэлсэхэеэ арсаа. Манай эхэ оронине нэгэдүүлхэ тухай эб найрамдалай дурадхалнууд ямар ушарһаа буруушаагдадаг байһаниинь мүнөө бидэнэртэ эли харагдана.

Ли Сын Манай урбагша бүлэг ба США-гэй зоншоолгодой эхилһэн дайн хадаа хэнэй талада корейскэ арадай байһанине ба тэрэнэй юу хүсэжэ байһанине тодоор харуулба. Ли Сын Ман гэгшын урбагша бүлэг корейскэ арадһаа ямаршье дэмжэлгэ абаагүй ба абадаггүй байһанһаань энэ харагдана. Корейскэ арад американска агрессорнуудтэ ба тэдэнэй түһамаршад — Ли Сын Ман гэгшын урбагша бүлэгтэ эсэргүү геройческа тэмсэл ябуулна. Корейскэ арад өөрынгөө Корейскэ арадай-демократическа республикада үнэн сэхэ ба туйлагдаһан демократическа байгуулалтые хамгаалхаар, өөрынгөө эхэ оронной бээ даанхай байдалые хамгаалхаар эрид шиидэнхэй байна.

Манай Эхэ орондо зэбсэгтэ доботолго хэһэн американска агрессорнуудэй ба тэдэнэй түһамаршад — Ли Сын Манай урбагша бүлэгэй ябуулганууд тушаа гүнзэгыгөөр дураа гутан эзбүүрхэнэ. Ли Сын Манай урбагша бүлэг хадаа өөһэдынгөө интересүүдые бодожо, корейскэ арадые алаха, манай городууд ба тосхонуудые бомбодохо, манай заводууд ба фабрикануудые һандаргаха, манай түрэлхи газарые шуһаар будаха ябадалдань американецуудта түһална.

Ли Сын Манай урбагша бүлэг корейскэ арадта ямаршье хамаагүй байна. Тэрэ хадаа корейскэ арадта гоошолһон ярмо дахин үмэдхэхые һэдэнэ.

Лисынмановска бүлэг бүрин дииилдэбэ. Хэрбээ США-гэй зэбсэгтэ хамааралсалгын байгаагүй һаа, тэрэ бүлэг манай эхэ орондоо үни намнагдаха байгаа. Дайн хадаа арадай илалтаар түгэсэхэ ба манай газар дээрэ амгалан байдал үни һэргээн байгуулагдаха байгаа.

Өөһэдынгөө империалистическэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада, американска зэбсэгтэ агрессорнууд корейскэ амгалан городууд ба тосхонуудые бомбодохо, тэдэнние үнэһэн болгоно, амгалан хүн зонние, тэрэ тоодо үбгэд, эхэнэрнүүд ба үхибүүдые хайрагүйгөөр алана. Энэ дайнда американска зэбсэгтэ агрессорнууд улахоороодын бүхы журамуудые ба конвенцинүүдые эбдэжэ, эгээн бузар муухай хорото аашанууды гаргана.

Американска зэрлиг муухай аашанууд тушаа дураа гутажа зэбүүрхэнэн национальна суглаанай гэшүүд — бидэнэр, Кореядэхи американска зэбсэгтэ интервенциине дары зогсоохо ба гадаадын бүхы сэрэгүүдые Корейһээ гаргаха тушаа яаралтай хэмжээнүүдые абаха гэжэ эрид шаардаж эринэбди.

1950 оной сентябрийн 20.

Те Сен Хан, Ан Джя Хо ба Урда Корейн национальна суглаанай бусад гэшүүд — бүгэдэ 50 хүн түс уряада гар табяа.

Корея. Американска интервентнүүд Корейн городууд ба тосхонуудые бузар муухайгаар бомбодоно, амгалан хүн зонние алана, хюдана. Агаарай дээрмэшэд хадаа поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан таряашадые. харгыгаар ябаһан аяншадые. һургуулиһаа бусажа ябаһан үхибүүдые пулемёдоор буудана. Зураг дээрэ: Американска агаарай бандитнуудай хэһэн зэрлиг муухай гэмтэ хэрэг. Алуурһан эхынгээ дэргэдэ үхибүүн байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Ч. НАМЖИЛОВ

АЛУУРШАН

Сэлмэг һэн.
Наранай элшэ дор
Сеулай тэнгэри бурхэнгил:
Шулуун гэрэй хиидэшэтэр
Шууяна,
сорьёно бомбын гал.
Галай эзэн — Гарри Трумэн,
Гараа угаанаш дэмы,
Хюһаш,
отолош га..зууран,
Хүнэй шуһан арилдаггүй!
Арилхагүй!
Харыш урдаа —
Амигүй, алдалһан эхые...
Үхэлэнь шархаар будагдаал
Үншэрһэн ганса хүүхэй.
Хүйтэрһэн бэеын хүхыень
Хүбүүхэн дэмы носонол.
Хэтэдэ нойрсон унаһынь,
Халаг даа,
яажаш ойлгохонь.
Ойлгохол хожом!
Удаан саг соо
Океанай саана хорохогүйш —
Эхынь шэртэһэн нюдэн соо
Элихэн байнаш,
хара нохой!

АГЫН һОНИНУУД...

ТҮҮХЭТЭ ОЙЕ УГТАЛГ... БЭЛЭДХЭЛ

Байкал шадарые харин... вентнүүдһээ ба сагаанграды... һээ сүлөөлһэнһөө хойшо 30 ... гүйсэһэнэй ойн үдэрые ... жаалшад октябрийн 21-дэ ... тэй түрэтэйгөөр угтахын түл... хэн бэлэдхэл хэжэ байна. ... зууд ба предприятинууд зэр... тэ зорюулһан тухай социа... ческэ уялганууды абаад, ... амжалтануудые түйлана.

Мүн «Агын Үнэн» газеты... гэдэхи литературна нэгэ... гэшүүд Байкал шадарые сүл... дэ хабаадагшалай ажал-яб... ба тэмсэл тухай үльгэр дом... дые, дуунуудые суглуулна, ... темээр зохёолнуудые бэшэж... на.

Һаяхан Чита городһоо ба ... һаа бүлэг уранзохёолшод ... Шэбэрэй сомоной Кировэй ... жэтэ колхоздо ошобо. Тэ... бригаданууд, фермэнүүд ... гаража, колхозникуудые ... Монголой ба Читын литера... ажабайдалтай танилсуулһа... на. Мүн поэт В. Никонов, ... хёолшо Ж. Балданжабон ба ... сад уранзохёолшод өөһэд... шэнэ зохёолнуудые тэдэнд... шажа үгэбэ.

БАЙРЫН ГЭРНҮҮД БҮТЭ...

Агын һууринда 4—4 кварт... тай байрын хоёр байшангууд ... ригдажа дүүрэв. Мүнөө эдэ ... нүүдтэ хүдэлмэришэд ба ... хаагшадай бүлэнэр ороо.

ТРАКТОРНУУД БА ...
АВТОМАШИНАНУУД АБТА...

«ГАЗ—51» гэжэ 22 автом... нуудые округой колхозууд ... хан абаба. Томодхогдоһон ... беда», Шевернигэй нэрэм... Урда-Агын Ворошиловай, ... Марксын нэрэмжэтэ ба б... колхозууд эдэ машинаны... ашаа шэрэжэ эхилбэ.

Тиихэдэ Агын, Могойтын ... Хангилай МТС-үүд хоёр-хоёр ... нэ дизельнэ тракторнуудые аб... колхозуудай поли дээрэ гарг...

А. Жамбал...

Элдэб эд бараану... абтаба

Бурмонкоопсоюзай район... рондын худалдаа наймаанай б... да элдэб эд бараанууд абтаба... дэнэй дунда 2 вагон ИЖ—35... жэ мотоциклнууд, комнатодо ... лидэг нэгэ вагон дорожкону... мэр асануд, тармууруунууд ... бусад олон эд бараан бии.

Мүнөө тэдэ эд бараанууд ... публикын аймагуудта эльгээ... байна.

Д. Колмако...

Огородой эдеэ хураалсб...

Һаяхан Улан-Үдын мелиц... һургуулиин 19 һурагшад Ивол... аймагай Саянтын сомоной Х... партсъездын нэрэмжэтэ колх... ошожо, огородойнь эдеэ хур... саһан байна. Тэдэнэр нэгэ ... соо 40 центнер помидор ба ... ковь хурягаа.

Д. Тогмито...

Харюусалгатай редактор... орлогшо Ц. Б. БУДАЕ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7 85, отв. секретаря—3 23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промыш... ленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02397. Типография Управления полиграфической промышленности, издательства и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.00...